

STANDARD
INDYWIDUALNEGO PROGRAMU WYCHODZENIA
Z BEZDOMNOŚCI

Spis treści:

- I. Słownik pojęć używanych w Standardzie Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności.
- II. Warunki zawarcia Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności.
- III. Odbiorcy Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności.
- IV. Ramy Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności.
- V. Okres realizacji Programu.
- VI. Miejsce realizacji Programu.
- VII. Podmioty uczestniczące w realizacji Programu.
- VIII. Zakres przedmiotowy wsparcia w ramach realizacji Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności.
- IX. Zakładane rezultaty Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności.
- X. Ewaluacja Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności.

Załącznik Nr 1 - Umowa na realizację Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności (wzór).

Załącznik Nr 2 - Harmonogram (wzór)

Załącznik Nr 3 - Wskaźniki produktu i wskaźniki celu (rezultatu)

I. Słownik pojęć używanych w Standardzie Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności

1. Osoba bezdomna – zgodnie z art.6 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004 r. (Dz.U.2018. poz. 1509) za osobę bezdomną uznaje się - osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.
2. Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności*¹ - program polegający na wspieraniu osoby bezdomnej w rozwiązywaniu jej problemów życiowych, w szczególności rodzinnych i mieszkaniowych, oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.
3. Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności*² w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi – program służący wspieraniu osoby bezdomnej, jeżeli stan jej zdrowia pozwala na jego realizację lub może służyć przygotowaniu uczestnika do korzystania z innych form pomocy instytucjonalnej, w tym w sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia z Domu Pomocy Społecznej lub Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego.
4. Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności jest opracowywany przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej wraz z osobą bezdomną i podlega zatwierdzeniu przez dyrektora ośrodka z zastrzeżeniem pkt 4.1 – 4.3.
 - 4.1 Jeżeli osoba bezdomna przebywa w schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności opracowuje pracownik socjalny zatrudniony w tej placówce, z zastrzeżeniem pkt. 4.3.
 - 4.2 Realizatorem Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności w przypadku, o którym mowa w pkt 4.1 jest odpowiednio schronisko dla osób bezdomnych albo schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.
 - 4.3 Jeżeli Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności wykracza poza będące w dyspozycji placówki środki pomocy lub zachodzi konieczność objęcia osoby bezdomnej ubezpieczeniem zdrowotnym, podlega on zatwierdzeniu przez dyrektora ośrodka pomocy społecznej. W takim przypadku w Programie wskazuje się podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych postanowień programu.
 - 4.4 Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności powinien uwzględniać sytuację osoby bezdomnej oraz zapewniać szczególne wsparcie osoby aktywnie uczestniczącej w wychodzeniu z bezdomności.
 - 4.5 Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności, stosownie do potrzeb osoby bezdomnej, może uwzględniać wszelkie środki pomocy, jakimi dysponuje ośrodek pomocy społecznej realizujący program.
 - 4.6 W sytuacjach uzasadnionych za osobę bezdomną objętą Indywidualnym Programem Wychodzenia z Bezdomności ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

5. Uczestnik Programu – osoba bezdomna objęta Indywidualnym Programem Wychodzenia z Bezdomności, która podpisała umowę na realizację programu.

*^{1,2} zgodnie z art. 49 pkt 1. ustawy o pomocy społecznej

II. Warunki zawarcia Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności

1. Dobrowolność - Program jest realizowany przy założeniach zezwolenia, akceptacji i chęci jego realizacji zawartych pomiędzy osobą wspieraną a pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej i schroniska dla osób bezdomnych.
2. Współpraca – Program zakłada uznanie potrzeby wdrożenia ustalonych zadań i aktywność w ich efektywnym realizowaniu zarówno przez osobę bezdomną jak i pracowników socjalnych ośrodka pomocy społecznej i schroniska.
3. Relacja - Program zakłada przyjęcie przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej/schroniska i przez osobę wspieraną określonych ról i wzajemną ich akceptację.
4. Podmiotowość – Program zakłada, że jego podmiotem jest osoba bezdomna, która kieruje swoim procesem wychodzenia z bezdomności przy współpracy pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej/schroniska.
5. Wspieranie – Program zakłada wspieranie wysiłku i starań osoby bezdomnej podejmowanych w celu odzyskania przez nią samodzielności życiowej.
6. Pomoc – Program zakłada udzielenie przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej/schroniska niezbędnej pomocy osobie bezdomnej w celu umożliwienia jej osiągnięcia kolejnych szczebli usamodzielniania i wychodzenia z bezdomności.

III. Odbiorcy Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności

Osoby bezdomne w rozumieniu art.6 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności przebywające w schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, które podpisały Umowę na realizację Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszego Standardu.

IV. Ramy Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności

1. W skład Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności wchodzi:
 - 1.1 Opis sytuacji osoby bezdomnej (sporządzony zgodnie z pkt IV ust. 2);
 - 1.2 Umowa na realizację Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności (sporządzona zgodnie z wzorem, stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszego Standardu);
 - 1.3 Harmonogram (sporządzony zgodnie z wzorem, stanowiącym załącznik Nr 2 do niniejszego Standardu);
 - 1.4 Wskaźniki produktu i wskaźniki celu/rezultatu oraz stopień osiągnięcia celu stanowiące załącznik Nr 3 do niniejszego Standardu);

2. Opis sytuacji osoby bezdomnej zawiera:
 - 2.1 Opis sytuacji rodzinnej osoby bezdomnej (czy prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe, stan cywilny, posiadane dzieci, zobowiązania alimentacyjne);
 - 2.2 Opis sytuacji mieszkaniowej (miejsce zamieszkania/przebywania/ostatniego meldunku, przyczyny utraty mieszkania, etap starania się o pozyskanie mieszkania – czy złożony wniosek o lokal z zasobów gminy/dzielnicy, czy zakwalifikowana/y na listę osób starających się o przydział lokalu z zasobów miasta/gminy);
 - 2.3 Opis sytuacji zdrowotnej oraz informacje o leczeniu (czy pozostaje pod opieką lekarza, jakiego, czy ma ustalony stopień niepełnosprawności, czy wymaga pomocy usługowej);
 - 2.4 Dane o uzależnieniu od alkoholu/narkotyków (czy występuje uzależnienie, czy została podjęta terapia odwykowa, czy były podejmowane próby leczenia i z jakim skutkiem, czy uczestniczy w terapii grupowej);
 - 2.5 Opis sytuacji zawodowej (kompetencje i doświadczenie zawodowe, czy osoba bezdomna pracuje – rodzaj pracy, umowy, czy pozostaje osobą bezrobotną, czy jest rejestracja w powiatowym urzędzie pracy);
 - 2.6 Źródło utrzymania (opis z czego utrzymuje się osoba bezdomna);
 - 2.7 Ocenę umiejętności społecznych osoby bezdomnej w tym zaradności i motywacji do zmiany swojej sytuacji, umiejętności radzenia sobie z problemami, stopień poczucia własnej wartości i poczucia wpływu na swoje życie (opis zasobów i deficytów w tym zakresie);
3. Proponowane zadania, działania i formy realizacji zmierzające do poprawy sytuacji osoby bezdomnej wraz z podaniem terminów ich realizacji oraz wskaźników osiągnięcia celów;
4. Propozycje działań alternatywnych w przypadku napotykanym trudności (wpisywane w harmonogram Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności w momencie ich pojawienia się);
5. Propozycje wsparcia i monitoringu po opuszczeniu schroniska w utrzymywaniu samodzielności po zakończonym udziale w programie (np. grupy wsparcia, utrzymywanie abstynencji i zapobiegania powrotom do picia, kontrola uiszczania opłat mieszkaniowych, pomoc finansowa ośrodka pomocy społecznej w przypadkach kryzysów).

V. Okres realizacji Programu

1. Zakłada się, że okres realizacji Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności jest dostosowany indywidualnie do sytuacji danego odbiorcy i co do zasady nie powinien być dłuższy niż 3 lata. W tym okresie działania powinny doprowadzić do osiągnięcia celów programu, przede wszystkim uzyskania samodzielności mieszkaniowej (mieszkanie z zasobów gminy/dzielnicy, mieszkanie wynajęte, powrót do rodziny), lub w przypadku pogorszenia stanu zdrowia do umieszczenia w domu pomocy społecznej lub zakładzie opiekuńczo-leczniczym).
2. Program jest przedsięwzięciem długofalowym. Realizacja zadań odbywa się etapowo

w tempie dostosowanym do możliwości osoby bezdomnej. Program będzie realizowany w oparciu o Harmonogram, stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszego Standardu, określający cele szczegółowe i cząstkowe, działania służące realizacji tych celów oraz przewidywane rezultaty. Harmonogram podlega aktualizacji nie rzadziej niż raz trzy miesiące.

3. Terminem zakończenia Programu jest zrealizowanie celów określonych w Umowie na realizację Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności oraz w Harmonogramie, umieszczenie w domu pomocy społecznej lub w zakładzie opiekuńczo - leczniczym lub opuszczenie schroniska dla bezdomnych z przyczyn pozostających po stronie osoby bezdomnej.

VI. Miejsce realizacji Programu

Miejsce pobytu osoby bezdomnej, w szczególności schronisko dla osób bezdomnych i schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce lokalizacji ww. schronisk w Warszawie. Dodatkowo miejscem realizacji Programu są wszystkie miejsca i placówki na terenie, których realizowane są zadania programu (np. poradnie odwykowe, miejsca realizacji warsztatów indywidualnych i grupowych podnoszących umiejętności i kompetencje) rozumiane, jako partnerzy/współrealizatorzy Programu.

VII. Podmioty uczestniczące w realizacji Programu

1. Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności jest programem opracowywanym, uzgadnianym i realizowanym przez osobę bezdomną we współpracy z pracownikiem socjalnym Ośrodka Pomocy Społecznej właściwym ze względu na miejsce przebywania tej osoby.
 - 1.1 W przypadku osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych (np. ogródkach działkowych, altankach, przestrzeni publicznej), które nie chcą być umieszczone w schroniskach, ale deklarują chęć zmiany swojej sytuacji życiowej – zalecana jest współpraca pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej ze streetworkerami pracującymi na danym terenie w zakresie uzgadniania i realizacji Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności.
2. Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności wobec osób przebywających w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, co do zasady jest realizowany trójstronnie przez: osobę bezdomną we współpracy z pracownikiem socjalnym schroniska dla osób bezdomnych lub schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej właściwym ze względu na lokalizację schroniska dla osób bezdomnych lub schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.
3. Jeżeli Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności wobec osób przebywających w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie wykracza poza będące w dyspozycji placówki środki pomocy lub nie zachodzi konieczność objęcia osoby bezdomnej ubezpieczeniem zdrowotnym, może być opracowany przez pracownika socjalnego zatrudnionego w tej placówce i realizowany dwustronnie przez osobę bezdomną i pracownika socjalnego schroniska. Każdy tego typu przypadek wymaga jednak skonsultowania z pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej właściwym ze względu na lokalizację schroniska, co do zasadności zastosowania takiego rozwiązania.

4. W przypadku schronisk poza warszawskich, z którymi miasto stołeczne Warszawa ma podpisane umowy dotacyjne Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności może być realizowany dwustronnie pomiędzy osobą bezdomną i pracownikiem socjalnym schroniska z zastrzeżeniem pkt. I. 4.4.3 niniejszego załącznika.
5. Jeżeli celem Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności jest uzyskanie przez osobę bezdomną mieszkania z zasobów miasta/gminy program ten jest zawierany trójstronnie pomiędzy osobą bezdomną, pracownikiem socjalnym schroniska oraz pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej właściwym ze względu na lokalizację schroniska. W tym przypadku rolą pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej jest m.in. przekazywanie informacji o realizowanym z osobą bezdomną Programie do Wydziału Zasobów Lokalowych.
6. Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności zawierany jest nie później niż do 30 dnia od skierowania osoby bezdomnej do schroniska dla osób bezdomnych lub schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

VIII. Zakres przedmiotowy wsparcia w ramach realizacji Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności

1. Praca socjalna pracownika socjalnego schroniska dla osób bezdomnych lub schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, w szczególności:
 - a) wyjaśnianie i informowanie zmierzające do uświadomienia sobie przez osobę bezdomną istoty doświadczanego problemu, uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, (w tym własnych zasobów i ograniczeń oraz możliwości rozwiązania trudnej sytuacji);
 - b) pomoc w rozpoznaniu przez osobę bezdomną jej umiejętności w zakresie komunikacji i relacji z innymi oraz ukierunkowanie pracy nad deficytami w tym zakresie;
 - c) kierowanie/współorganizacja/współprowadzenie *(w sytuacji posiadania kwalifikacji)* treningów umiejętności społecznych;
 - d) wspieranie - działanie polegające na wzmocnieniu osoby, wyzwoleniu jej zasobów i zmierzające do zmniejszenia poczucia lęku;
 - e) dostarczanie wiedzy niezbędnej do funkcjonowania w różnych rolach społecznych;
 - f) modelowanie zachowań prospołecznych, praca nad eliminowaniem zachowań społecznie nieakceptowanych;
 - g) rzecznictwo - reprezentowanie osoby lub rodziny, występowanie w imieniu reprezentowanych;
 - h) towarzyszenie - wspólne z osobą bezdomną załatwianie spraw, wspieranie w ich załatwianiu;
 - i) prowadzenie psychoedukacji w zakresie pełnienia ról społecznych lub kierowanie do form wsparcia psychoedukacyjnego;

- j) pomoc w rozwiązywaniu problemów, mediowanie lub kierowanie na mediacje;
- k) rozszerzanie sieci kontaktów społecznych - ułatwianie osobie bezdomnej nawiązywania kontaktów z innymi, budowania i utrzymywania kontaktów;
- l) budowanie sieci wsparcia - poszerzanie oferty pomocowej na rzecz osoby z innych instytucji, organizacji, osób prywatnych;
- m) perswazja - przekonywanie osoby lub rodziny do zaakceptowania propozycji pracownika socjalnego poprzez ukazywanie korzyści płynących z proponowanych działań;
- n) określanie wymagań i ograniczeń wynikających m.in. z perspektywy obowiązujących przepisów prawnych;
- o) monitorowanie działań realizowanych przez osobę bezdomną;
- p) konfrontowanie - ukazywanie osobie/rodzynie następstw postępowania, uprzedzenie o konsekwencjach, wsparcie w budowaniu odpowiedzialności za wybory, czyny, decyzje, zachowania.

2. Działania pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej:

- a) udzielanie informacji o uprawnieniach wynikających z obowiązującego prawa w zakresie zabezpieczenia społecznego;
- b) wsparcie w określeniu sposobu wykorzystania własnych możliwości, zasobów i uprawnień osoby bezdomnej;
- c) udzielenie niezbędnych świadczeń pomocy społecznej/gromadzenie dokumentacji w sprawie przyznania niezbędnych świadczeń pomocy społecznej i przesłanie do właściwego ośrodka pomocy społecznej;
- d) poinformowanie pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania po opuszczeniu schroniska o zakończonej z osobą bezdomną realizacji Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności i potrzebie monitorowania sytuacji i/bądź zapewnienia dalszego wsparcia w oparciu o kontrakt socjalny;
- e) w przypadku zmiany miejsca pobytu uczestnika Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności w trakcie jego realizacji – poinformowanie pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce pobytu o dotychczas podejmowanych działaniach w ramach realizacji programu oraz wskazaniach jego kontynuacji w nowym miejscu pobytu, w oparciu o kontrakt socjalny;
- f) prowadzenie pracy socjalnej w uzupełnieniu działań prowadzonych przez pracownika socjalnego schroniska.

3. Działania prowadzone wspólnie przez pracownika socjalnego schroniska i ośrodka pomocy społecznej:

- a) opracowywanie i realizowanie harmonogramu działań, o którym mowa w pkt V. 2;
- b) przyporządkowanie zadań wynikających z harmonogramu do realizacji przez osobę bezdomną, pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej i pracownika socjalnego schroniska;
- c) ustalenie sposobu i częstotliwości kontaktu pomiędzy stronami realizującymi program;
- d) współpraca z instytucjami i innymi podmiotami działającymi na rzecz osób bezdomnych;
- e) wsparcie uczestnika programu w jego działaniach zmierzających do osiągnięcia samodzielności życiowej.

4. Zakres i rodzaj działań uczestnika programu:

- a) współuczestniczenie w opracowywaniu działań mającym na celu wyjście z bezdomności i poprawę sytuacji życiowej;
- b) kontaktowanie się z pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej oraz schroniska w ustalonych terminach;
- c) zaangażowanie i aktywna współpraca w realizacji zadań określonych w harmonogramie;
- d) informowanie pracownika socjalnego o każdej zmianie swojej sytuacji mającej wpływ na realizację programu i sytuację materialno – bytową.

IX. Zakładane rezultaty Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności

1. Zamieszkanie uczestnika programu w lokalu mieszkalnym.
2. Zwiększenie umiejętności społecznych uczestnika programu.
3. Zwiększenie umiejętności życiowych uczestnika programu m.in. związanych z hierarchią potrzeb i wartości, gospodarowaniem środkami finansowymi, załatwianiem spraw urzędowych, utrzymaniem mieszkania, poszukiwaniem pracy.
4. Poprawa funkcjonowania psychicznego uczestnika programu, poprzez zwiększenie poczucia wpływu na swoją sytuację życiową, poczucia sprawczości i odpowiedzialności za swoje działania.
5. Uregulowanie sytuacji życiowej uczestnika programu, w tym uzyskanie uprawnień do świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego, podjęcie zatrudnienia, nawiązanie kontaktu z rodziną.
6. Uzyskanie/podtrzymanie możliwie dobrego stanu zdrowia uczestnika programu, w tym podjęcie leczenia specjalistycznego/odwykowego, zachowanie abstynencji.
7. Zbudowanie systemu wsparcia uczestnika programu (rodzina, środowisko sąsiedzkie, wsparcie instytucjonalne).

8. Umieszczenie w domu pomocy społecznej, lub zapewnienie opieki w zakładzie opiekuńczo – leczniczym w przypadku pogorszenia stanu zdrowia uczestnika programu.

X. Ewaluacja Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności

1. Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności podlega ewaluacji na podstawie wskaźników określonych w załączniku Nr 3 niniejszego Standardu.
2. Wskaźniki są raportowane nie rzadziej niż raz na pół roku i nie później niż na 3 tygodnie przed zakończeniem bieżącej decyzji administracyjnej przyznającej osobie bezdomnej tymczasowe schronienie w schronisku dla osób bezdomnych lub schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, jednak nie wcześniej niż po 3 miesiącach od dnia zawarcia Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności, według następującego schematu:
 - 2.1 Ośrodki pomocy społecznej m.st. Warszawy przekazują dane z zakresu wskaźników celu/rezultatu do Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m.st. Warszawy. Dane dotyczą osób bezdomnych umieszczonych w schroniskach dla osób bezdomnych lub w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, z którymi zawarto trójstronne umowy na realizację Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności;
 - 2.2 Schronisko dla osób bezdomnych i schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi przekazuje dane z zakresu wskaźników celu/rezultatu do Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m.st. Warszawy. Dane dotyczą osób bezdomnych umieszczonych w schroniskach, z którymi zawarto dwustronne umowy na realizację Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności;
 - 2.3 Ośrodki pomocy społecznej m.st. Warszawy przekazują dane z zakresu wskaźników celu/rezultatu do Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m.st. Warszawy w przypadkach Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności realizowanych samodzielnie wobec osób, które ubiegają się o umieszczenie w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.
 - 2.4 Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m.st. Warszawy przekazuje zbiorcze zestawienie danych z zakresu wskaźników produktu do Biura Pomocy i Projektów Społecznych;
 - 2.5 Ośrodki pomocy społecznej m.st. Warszawy przekazują dane z zakresu wskaźników celu/rezultatu do Biura Pomocy i Projektów Społecznych w przypadkach Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności realizowanych samodzielnie wobec osób bezdomnych nieumieszczanych w schroniskach.

Logo/pieczętka ośrodka pomocy społecznej

Logo/pieczętka schroniska

UMOWA
na realizację Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności
(wzór)

zwana dalej „Umową”

zawarta w dniu 20... r. w Warszawie pomiędzy:

1. Pracownikiem socjalnym
(imię i nazwisko pracownika schroniska, adres schroniska)
zwanym dalej „Pracownikiem socjalnym schroniska”

i/lub *(zaznaczyć właściwe)*

2. Pracownikiem socjalnym
(imię i nazwisko pracownika ośrodka pomocy społecznej, adres ośrodka)
(pkt 2 wpisać w przypadku realizacji programu wspólnie z ośrodkiem pomocy społecznej)
zwanym dalej „Pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej”

a

Panią/Panem, przebywającą/przebywającym w Warszawie przy ul., w schronisku dla osób bezdomnych/schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi *(pozostawić właściwe)*, zwaną/zwanym dalej „Uczestnikiem Programu”.

§ 1

1. Przedmiotem niniejszej Umowy jest realizacja Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności zwanego dalej „Programem”.
2. Program zawierany jest i realizowany zgodnie ze Standardem Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności, określonym Zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 2018 r. w sprawie oraz z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości uczestnika programu.
3. Program służy wsparciu uczestnika w rozwiązaniu jego problemów życiowych, w szczególności rodzinnych i mieszkaniowych, oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.
4. Programu określa prawa i obowiązki stron wiążących na czas jego trwania.

§ 2

Uczestnik Programu jest uprawniony do:

1. Korzystania z planowanego wsparcia określonego w harmonogramie działań, o którym mowa w § 5 ust 3 i 4, w zakresie dostosowanym do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestnika programu.
2. Korzystania z form pomocy społecznej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.
3. Uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami transportu zbiorowego w m.st. Warszawa – po uprzednim podpisaniu Programu.
4. Otrzymania wsparcia w ubieganiu się o mieszkanie z zasobów lokalowych miasta/gminy (jeśli jest taki cel) w przypadku właściwej realizacji programu i osiągnięciu jego celów.

§ 3

Uczestnik programu jest zobowiązany do:

1. Uczestnictwa w zajęciach przewidzianych w trakcie trwania Programu.
2. Współpracy z Pracownikiem socjalnym schroniska (w przypadku umowy dwustronnej) i Pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej (w przypadku umowy trójstronnej) oraz innymi realizatorami programu.
3. Rzetelnego i terminowego rozliczania zadań określonych w harmonogramie.
4. Zachowania trzeźwości podczas udziału w Programie. W przypadku złamania abstynencji, Uczestnik Programu jest zobowiązany do podjęcia leczenia po uzgodnieniu z realizatorami formy terapii.
5. Obecności na wyznaczonych spotkaniach indywidualnych i grupowych oraz podpisywania na nich list obecności.

§ 4

1. Pracownik socjalny schroniska i pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej są zobowiązani do udzielania uczestnikowi programu wsparcia określonego w harmonogramie, o którym mowa w § 5 ust 3 i 4.
2. Pracownik socjalny schroniska i Pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej są uprawnieni do wstrzymania realizacji Programu, w przypadku gdy Uczestnik Programu zachowuje się w sposób stanowiący zagrożenie bezpieczeństwa pracownika, gdy pozostaje pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych.

§ 5

1. Program realizowany będzie od dnia jego zawarcia do.....20..... r.
2. Program ma charakter umowy ramowej.
3. Realizacja Programu będzie się odbywać etapowo, w tempie dostosowanym do możliwości Uczestnika Programu, w oparciu o wspólnie określany harmonogram, zawierający szczegółowe cele cząstkowe, działania służące realizacji tych celów oraz przewidywane rezultaty.

4. Harmonogram może być modyfikowany i uzupełniany w zależności od bieżącej sytuacji uczestnika programu, nie rzadziej jednak niż raz na 3 miesiące, przy czym pierwszy harmonogram stanowi załącznik nr 1 do Umowy.

§ 6

4. Przewidywane rezultaty Programu (w zależności od indywidualnej sytuacji Uczestnika Programu):

- a)
- b)
- c)
- d)
- e) inne(jakie?)

§ 7

1. Zakończenie realizacji programu nastąpi w dniu:

- a) osiągnięcia założonych rezultatów;
- b) stwierdzenia, że nastąpiło naruszenie postanowień programu uniemożliwiające jego dalszą realizację;
- c) opuszczenia schroniska z przyczyn leżących po stronie uczestnika programu;
- d) przyjęcia oświadczenia uczestnika programu o rezygnacji z jego realizacji.

§ 8

Umowa została podpisana w trzech jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla: Uczestnika Programu; Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy m.st. Warszawy; Schroniska.....

(nazwa i adres schroniska)

(data i podpis Uczestnika Programu)

(data i podpis Pracownika socjalnego schroniska)

(data i podpis Pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej, w przypadku umowy trójstronnej)

(data i podpis Dyrektora ośrodka pomocy społecznej w przypadku umowy trójstronnej)

HARMONOGRAM Nr

(wzór)

zawarty w dniu

W ramach realizacji Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności, zawartego w dniu..... pomiędzy:

- uczestnikiem programu
- pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej
- pracownikiem socjalnym schroniska

I. Podsumowanie realizacji działań zawartych w harmonogramie numer z dnia

.....
.....
.....

II. Harmonogram:

1. Jest realizowany zgodnie z ustaleniami i nie wymaga dokonywania zmian;
2. Wymaga aktualizacji sytuacji Uczestnika programu z uwzględnieniem sfery socjalno-bytowej, zdrowotnej, rodzinnej, psychoedukacyjnej, społecznej i ekonomiczno-zawodowej.

.....
.....
.....

III. Osoby realizujące program uzgodniły, że:

1. W okresie od do realizowane będą następujące cele*:

- a)
- b)
- c)
- d)

IV. Osoby realizujące Program na okres od do uzgodniły następujące działania służące realizacji założonych celów:

Cel działania	Działania podejmowania przez Uczestnika Programu	W terminie	Działania podejmowania przez pracownika socjalnego OPS	W terminie	Działania podejmowania przez pracownika socjalnego schroniska	W terminie	Zakładane rezultaty	Stopień osiągnięcia celu. Zmiana oznaczana w skali: progres: od 1 do 5; stagnacja 0.
Sfera socjalno-bytowa								
<p>Cel: doprowadzenie do otrzymania i utrzymania przez osobę bezdomną własnego, stabilnego miejsca zamieszkania</p>							<p>Złożenie wniosku o lokal socjalny</p> <p>Wyjaśnienie sytuacji mieszkaniowej</p> <p>Złożenie wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego (jeśli przysługuje)</p> <p>Uzyskanie rekomendacji do otrzymania lokalu z zasobów gminy</p> <p>Monitorowanie opłacania czynszu i regulowania kosztów eksploatacji otrzymanego mieszkania</p> <p>Umieszczenie w mieszkaniu treningowym</p> <p>Inne</p>	

<p>Cel: Wyjaśnienie uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej lub zabezpieczenia społecznego</p>						<p>Złożenie wniosku o świadczenia z pomocy społecznej (zasiłek stały, inne zasiłki)</p> <p>Złożenie wniosku o przyznanie renty/emerytury z ZUS</p> <p>Inne</p>	
<p>Cel:</p>						<p>.....</p>	
Sfera zdrowotna							
<p>Cel: utrzymanie stabilnego stanu zdrowia.</p>						<p>Wizyty u lekarzy ogólnych i specjalistów</p> <p>Przyjmowanie zalecanych leków i stosowanie się do zaleceń lekarza</p> <p>Dbanie o zachowanie zdrowia poprzez utrzymanie higieny i niepodejmowanie zachowań ryzykownych</p> <p>Inne.....</p>	
<p>Cel: doprowadzenie do uzyskania i utrzymania stabilności zdrowia psychicznego</p>						<p>Podjęcie leczenia u lekarza psychiatry (w razie potrzeby)</p> <p>Przyjmowanie zalecanych leków i stosowanie się do zaleceń lekarza</p> <p>Zapewnienie warunków sprzyjających utrzymaniu spokoju i kontrolowanych emocji</p> <p>Inne</p>	

Cel: utrzymywanie abstynencji						Podjęcie leczenia odwykowego Udział w warsztatach zapobiegających powrotom do picia Udział w grupach wsparcia Inne	
Cel:	
Sfera rodzinna							
Cel: Wyjaśnienie sytuacji rodzinnej						Nawiązanie kontaktu z rodziną Zbudowanie kontaktów z rodziną Wyjaśnienie zobowiązań alimentacyjnych Wyjaśnienie możliwości powrotu do rodziny Inne.....	
Cel:.....						

Sfera psychoedukacyjna

<p>Cel: Zwiększenie umiejętności społecznych</p>						<p>Udział i ukończenie warsztatów umiejętności społecznych, w szczególności w zakresie motywacji do działania, otwartości, budowania pozytywnych relacji z innymi, autoprezentacji i kształtowania własnego wizerunku, komunikacji, asertywności, obrony swoich praw, wyrażania uczuć, przyjmowania krytyki, radzenia sobie z emocjami i stresem, rozwiązywania konfliktów i problemów,- zarządzania czasem, wytyczania celów, planowania, podejmowania decyzji.</p> <p>Inne.....</p>	
<p>Cel: Zwiększenie umiejętności życiowych</p>						<p>Udział i ukończenie warsztatów związanych z hierarchią potrzeb i wartości, gospodarowaniem środkami finansowymi, umiejętnością załatwiania spraw urzędowych, uzyskiwaniem pomocy</p> <p>Zrealizowanie spotkań indywidualnych o charakterze terapeutyczno/edukacyjnym i/lub wsparciowym</p> <p>Inne.....</p>	

Cel:.....							
Sfera społeczna								
Cel: doprowadzenie do integracji z osobami i instytucjami spoza środowiska osób uzależnionych. Osadzenie i integracja z lokalnym środowiskiem.							<p>Podjęcie nowych kontaktów społecznych z osobami niezależnymi</p> <p>Zaangażowanie się w działania społeczne i pomocowe na rzecz środowiska/mieszkańców</p> <p>Działania charytatywne i wolontarystyczne na rzecz lokalnej społeczności</p> <p>Inne.....</p>	
Cel:.....							
Sfera ekonomiczno/zawodowa								
Cel: Utrzymanie przez osobę bezdomną stabilizacji finansowej pozwalającej na zaspokojenie podstawowych potrzeb							<p>Wizyty u doradców zawodowych w KIS/PUP</p> <p>Samodzielne wyszukiwanie ofert pracy i kontaktowanie się z potencjalnymi pracodawcami</p> <p>Podnoszenie kwalifikacji zawodowych (kursy szkolenia zawodowe)</p> <p>Utrzymanie podjętej pracy przynajmniej przez okres 3 miesięcy</p> <p>Racjonalne gospodarowanie środkami (trening budżetowy)</p>	

							Inne.....
Cel:.....						

Uwagi:

.....

V. Osoby realizujące Program uzgodniły następujący sposób kontaktów:

1. Miejsce spotkań (np. schronisko):
2. Częstotliwość spotkań (np. pierwszy wtorek miesiąca):
3. Rodzaj kontaktów (np. osobisty/ telefoniczny/ mailowy):

VI. Ocena realizacji działań/zmian wprowadzonych do harmonogramu nastąpi w dniur.

**) cele w zależności od indywidualnej sytuacji Uczestnika programu*

Katalog celów i rezultatów niniejszego Harmonogramu jest otwarty (można w nim ustalać dodatkowe cele i rezultaty) oraz wymaga dostosowania do indywidualnych potrzeb i możliwości Uczestnika Programu.

.....
(podpis Uczestnika Programu)

.....
.....
(podpis Pracownika socjalnego schroniska)

(podpis Pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej)

WSKAŹNIKI

PRODUKTU I WSKAŹNIKI CELU (REZULTATU) INDYWIDUALNEGO PROGRAMU WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

I. WSKAŹNIKI PRODUKTU

1. Liczba osób bezdomnych, które zawarły Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności
2. Liczba osób bezdomnych, które podjęły zatrudnienie
3. Liczba osób bezdomnych, które złożyły wniosek o otrzymanie lokalu z zasobów gminy
4. Liczba osób bezdomnych, które wyjaśniły swoją sytuację zdrowotną
5. Liczba osób bezdomnych, które wyjaśniły swoją sytuację rodzinną
6. Liczba osób bezdomnych, które zwiększyły swoje kompetencje społeczne
7. Liczba osób bezdomnych, które zwiększyły swoje kompetencje zawodowe
8. Liczba osób bezdomnych, które podjęły leczenie odwykowe
9. Liczba osób bezdomnych, które opuścili schroniska z powodu otrzymania mieszkania/wynajęły mieszkanie
10. Liczba osób bezdomnych, które zostały umieszczone w mieszkaniu treningowym

11. Liczba osób bezdomnych, które powróciły do mieszkania rodziny

II. WSKAŹNIKI CELU (REZULTATU)

Imię i Nazwisko uczestnika IPWzB	Data rozpoczęcia realizacji zadań IPWzB	Data aktualizacji zadań IPWzB	Cel	Stopień osiągnięcia celu Zmiana oznaczana w skali: progres: od 1 do 5; stagnacja 0.	Wskaźnik	Stopień osiągnięcia wskaźnika Zmiana oznaczana w skali: progres: od 1 do 5; stagnacja 0.
			Doprowadzenie do otrzymania i utrzymania przez osobę bezdomną własnego, stabilnego miejsca zamieszkania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Złożenie wniosku o lokal socjalny 2. Wyjaśnienie sytuacji mieszkaniowej 3. Złożenie wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego (jeśli przysługuje) 4. Uzyskanie rekomendacji do otrzymania lokalu z zasobów gminy 5. Monitorowanie opłacania czynszu i regulowania kosztów eksploatacji otrzymanego mieszkania 6. Umieszczenie w mieszkaniu treningowym 	<ol style="list-style-type: none"> 1..... 2..... 3..... 4..... 5..... 6.....
			Wyjaśnienie uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej lub zabezpieczenia społecznego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Złożenie wniosku o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej 2. Złożenie wniosku o przyznanie renty/emerytury z ZUS 	<ol style="list-style-type: none"> 1..... 2.....

			Utrzymywanie stabilnego stanu zdrowia		<ol style="list-style-type: none"> 1. Wizyty u lekarzy ogólnych i specjalistów 2. Przyjmowanie zalecanych leków i stosowanie się do zaleceń lekarza 3. Dbanie o zachowanie zdrowia poprzez utrzymanie higieny i niepodejmowanie zachowań ryzykownych 	<ol style="list-style-type: none"> 1..... 2..... 3.....
			Doprowadzenie do otrzymania i utrzymania przez osobę bezdomną stabilności psychicznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podjęcie leczenia u lekarza psychiatry (w razie potrzeby) 2. Przyjmowanie zalecanych leków i stosowanie się do zaleceń lekarza 3. Zapewnienie warunków sprzyjających utrzymaniu spokoju i kontrolowanych emocji 	<ol style="list-style-type: none"> 1..... 2..... 3.....
			Utrzymywanie abstynencji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podjęcie leczenia odwykowego 2. Udział w warsztatach zapobiegających powrotom do picia 3. Udział w grupach wsparcia 	<ol style="list-style-type: none"> 1..... 2..... 3.....
			Wyjaśnienie sytuacji rodzinnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązanie kontaktu z rodziną 2. Zbudowanie kontaktów z rodziną 3. Wyjaśnienie zobowiązań alimentacyjnych 4. Wyjaśnienie możliwości powrotu do rodziny 	<ol style="list-style-type: none"> 1..... 2..... 3..... 4.....
			Zwiększenie umiejętności społecznych		<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział i ukończenie warsztatów umiejętności społecznych, w szczególności w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> ✓ motywacji do działania, 	<ol style="list-style-type: none"> 1.....

					<ul style="list-style-type: none"> ✓ otwartości, ✓ budowania pozytywnych relacji z innymi, ✓ autoprezentacji i kształtowania własnego wizerunku, ✓ komunikacji, ✓ asertywności, ✓ obrony swoich praw, ✓ wyrażania uczuć, ✓ przyjmowania krytyki, ✓ radzenia sobie z emocjami i stresem, ✓ rozwiązywania konfliktów i problemów, ✓ zarządzania czasem, ✓ wytyczania celów, planowania, podejmowania decyzji. 	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
			Zwiększenie umiejętności życiowych	<p>1. Udział i ukończenie warsztatów związanych z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hierarchią potrzeb i wartości, ✓ gospodarowaniem środkami finansowymi, ✓ umiejętnością załatwianiem spraw urzędowych, ✓ uzyskiwaniem pomocy ✓ Zrealizowanie spotkań indywidualnych o charakterze terapeutyczno/edukacyjnym i/lub wsparciowym. 	<p>1.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

			Doprowadzenie do integracji z osobami i instytucjami spoza środowiska osób uzależnionych. Osadzenie ww. w jej naturalnym środowisku i integracji z lokalnym środowiskiem.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podjęcie nowych kontaktów społecznych z osobami nieuzależnionymi 2. Zaangażowanie się w działania społeczne i pomocowe na rzecz środowiska/mieszkańców 3. Działania charytatywne i wolontarystyczne na rzecz lokalnej społeczności 	<ol style="list-style-type: none"> 1..... 2..... 3.....
			Utrzymanie przez osobę bezdomną stabilizacji finansowej pozwalającej na zaspokojenie podstawowych potrzeb	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wizyty u doradców zawodowych w KIS/PUP 2. Samodzielne wyszukiwanie ofert pracy i kontaktowanie się z potencjalnymi pracodawcami 3. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych (kursy szkolenia zawodowe) 4. Utrzymanie podjętej pracy przynajmniej przez okres 3 miesięcy 5. Racjonalne gospodarowanie środkami (trening budżetowy) 	<ol style="list-style-type: none"> 1..... 2..... 3..... 4..... 5.....

Powyższy wykaz wskaźników celu/rezultatu jest rekomendowany do stosowania w Indywidualnych Programach Wychodzenia z Bezdomności, natomiast nie stanowi katalogu zamkniętego. Realizatorzy są zobowiązani stosować go w celach raportowania. W celu indywidualnej realizacji Programów Wychodzenia z Bezdomności katalog ten może i powinien być uzupełniany o cele i rezultaty dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestnika programu.

